

## Q&A

### **Bestuurlijke bijeenkomst milieunormering windturbines voor bestuurders en volksvertegenwoordigers**

**Datum:** 17 april 2024

Deze Q&A, het verslag en de presentaties van de bijeenkomst kunt u ook vinden op [www.helpdeskwindopland.nl](http://www.helpdeskwindopland.nl)

#### **Wat is de status van de landelijke normen, welk proces moet nog worden doorlopen? En wat is de onderbouwing van de conceptnormen die zijn gepubliceerd?**

- Voor de status en het nog te doorlopen proces van de landelijke normen, zie: <https://www.helpdeskwindopland.nl/landelijke+milieunormen/processtappen+en+tijdslijn+plan-mer/default.aspx>
- De onderzoeken die ten grondslag liggen aan de planMER zijn terug te vinden in de planMER. Alle relevante documenten, waaronder de planMER, zijn terug te vinden via: <https://www.platformparticipatie.nl/windturbinesleefomgeving/ontwerpbesluit-windturbines-leefomgeving/documenten-ontwerpbesluit-windturbinesleefomgeving/default.aspx>
- In de Nota van Toelichting vindt u de afwegingen die liggen onder het ontwerpbesluit (conceptnormen): <https://www.platformparticipatie.nl/windturbinesleefomgeving/ontwerpbesluit-windturbines-leefomgeving/documenten-ontwerpbesluit-windturbinesleefomgeving/default.aspx#folder=2566926>

#### **Zijn de doelen voor 2030 al behaald?**

Het RES-doel van 35 TWh in 2030 is nog niet behaald. De RES-doelstelling van 35 TWh duurzame opwek is binnen bereik, als iedereen zijn plannen blijft uitvoeren. Maar gezien de stijgende vraag is het nodig te blijven sturen op de gezamenlijke ambitie van 55 TWh. Deze raakt verder uit zicht, zoals ook gesignaleerd is in de jaarlijkse PBL monitor RES: [35 TWh-doel zon en wind op land in 2030 goed haalbaar, maar groei op langere termijn stagneert | Planbureau voor de Leefomgeving \(pbl.nl\)](#).

Het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) geeft aan dat nog verdere stijging van het aanbod van duurzame elektriciteit en warmte nodig is tot 2050.

#### **Vindt er ook een afweging plaats tussen de duurzaamheid van windturbines in relatie tot de productie en bouw van de windturbines?**

Deze afweging is geen onderdeel van de nieuwe omgevingsnormen. Het klopt dat windenergie relatief materiaalintensief is, maar daar staat tegenover dat er geen brandstof (olie, gas of kolen) wordt verbruikt. Er zijn wel milieueffecten, waaronder broeikasgassenuitstoot, door de productie en transport van de benodigde materialen. Maar in vergelijking met de milieueffecten van fossiele brandstoffen zijn deze wel een factor 50 tot 100 kleiner. Energie opwekken met windturbines is dus vele malen duurzamer dan vanuit fossiele brandstoffen. Zie ook <https://www.nieuweenergieoverijssel.nl/Kennisplein-item/veel-gestelde-vragen-over-de-duurzaamheid-van-windturbines/>

### **Is bij het plaatsen van 2 kerncentrales windenergie op land overbodig?**

Nee, bij het plaatsen van 2 kerncentrales is windenergie op land niet overbodig. In het [Nationaal Plan Energiesysteem](#) wordt een groei van zowel windenergie op land als kernenergie voorzien. Het doel is om tegen 2030 70% van alle elektriciteit uit duurzame bronnen te halen en de elektriciteitsproductie tegen 2035 volledig CO<sub>2</sub>-vrij te maken. Omdat kerncentrales geen CO<sub>2</sub> uitstoten, is kernenergie een goede aanvulling op zon- en windenergie. Bovendien is het belangrijk om een diverse energiemix te hebben.

Aangezien een toename van kernenergie in Nederland tegen 2030 technisch niet haalbaar is en nieuwe kerncentrales pas in 2035 actief zullen zijn, blijft windenergie op land een essentieel onderdeel van de energievoorziening en om de CO<sub>2</sub>-uitstoot te verminderen.

### **Wat is de terugverdientijd van een windturbine op de Veluwe ten opzichte van een turbine direct aan zee?**

Aan de kust waait het iets harder. Daardoor is de daadwerkelijke elektriciteitsproductie van een turbine aan de kuststrook met hetzelfde vermogen, dezelfde hoogte en fabrikant, inderdaad iets hoger dan bijvoorbeeld op de Veluwe. Om te stimuleren dat windturbines niet alleen langst de kust worden geplaatst, is de SDE++ subsidie voor windmolens op locaties waar het minder waait iets hoger. De exacte terugverdientijd is moeilijk in algemene zin te vergelijken, dit hangt van te veel projectspecifieke factoren af.

Er zijn daarnaast ook andere overwegingen om turbines niet alleen langs de kust te plaatsen. Zo is het wenselijk om vraag en aanbod dicht bij elkaar te plaatsen. Dat is het goedkoopst en minst belastend voor ons volle elektriciteitsnetwerk. Daarnaast is het belangrijk om lokaal een goede balans in zon- en windenergie opwek te hebben. Zie hiervoor o.a.: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken-en-klimaat/het-verhaal-van-ezk/weblogs/2023/waarom-hebben-we-windmolens-nodig-op-land>

### **Wat is de juridische status van de RES?**

De RES 1.0 is vastgesteld door de gemeenteraden, Provinciale Staten en algemeen besturen van de waterschappen. Het is bindend voor deze instanties. De opgaven en ambities uit de RES krijgen pas juridische status voor anderen als het wordt, of is, vastgelegd via documenten van de Wet Ruimtelijke Ordening of Omgevingswet. Denk aan structuur- of omgevingsvisie, omgevingsplannen en programma's.

### **Hoe zit het straks met de bestaande parken waarbij de normering minder streng is dan voor de nieuwe parken?**

### **Welke normen gelden? Gemeentelijke, provinciale of landelijke normen? Hoe verschilt dit per situatie en wijzigt dit bij ingang van landelijke normen?**

> De antwoorden op bovenstaande twee vragen zijn we aan het uitwerken in een handige tool. Houd hiervoor de Helpdesk Wind op Land in de gaten.